# VILNIAUS UNIVERSITETAS MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS FAKULTETAS PROGRAMŲ SISTEMŲ KATEDRA

# Internetinis aukcionas

## **Digital Auction**

Programų sistemų inžinerijos II laboratorinis darbas

Atliko: 2 kurso 4 grupės studentai

Andrejus Voitovas (parašas)

Eglė Puodžiūnaitė (parašas)

Kasparas Kralikas (parašas)

Ieva Vizgirdaitė (parašas)

Darbo vadovas: asist. dr. Vytautas Valaitis (parašas)

## **ANOTACIJA**

Šiame dokumente sistema analizuojama taikant ICONIX metodą. Pateikiami funkciniai ir nefunkciniai reikalavimai, apibrėžiamas struktūrinis dalykinės srities modelis. Taip pat aprašomos sistemoje atliekamos užduotys, analizuojami pagrindiniai ir alternatyvūs užduočių scenarijai. Apibrėžiama techninė kuriamos sistemos architektūra bei atliekama užduočių robastiškumo analizė. Rašant šį dokumentą buvo naudojamasi:

- 1. dr. Vytauto Valaičio internetiniu puslapiu (https://klevas.mif.vu.lt/ valaitis/)
- 2. doc., dr. Karolio Petrausko internetiniu puslapiu (http://klevas.mif.vu.lt/ karolis/)
- 3. Latex programa
- 4. lab. asst. Jono Brusoko parengtais kursinio darbo šablonais (https://gitlab.com/JohnLogic/SE-course-work-template)

## **TURINYS**

ANOTACIJA	2
ĮVADAS	5
1. FUNKCINIAI REIKALAVIMAI 1.1. Internetinės svetainės langai 1.2. Registracija 1.3. Prisijungimas 1.4. Atsijungimas 1.5. Paskyros valdymas 1.6. Taisyklės 1.7. Pagrindinis puslapis 1.8. Prekės įkėlimas 1.9. Prekės aukcionas 1.10.Visi aukcionai 1.11.Naudotojai 1.12.Sąskaita	9
2. NEFUNKCINIAI REIKALAVIMAI 2.1. Programinės įrangos bei techniniai reikalavimai 2.2. Programavimo kalbos reikalavimai 2.3. Programavimo aplinkos reikalavimai 2.4. Vaizdavimo tikslumo reikalavimai 2.5. Našumo reikalavimai 2.6. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai 2.7. Sistemos supratimo reikalavimai 2.8. Robastiškumo reikalavimai 2.9. Tiražuojamumo reikalavimai 2.10. Apsaugos reikalavimai 2.11. Juridiniai reikalavimai	111 111 121 121 131 131 131
4.1. Užduotis - Registruotis 4.2. Užduotis - Prisijungti 4.3. Užduotis - Atsijungti 4.4. Užduotis - Pakeisti slaptažodį 4.5. Užduotis - Peržiūrėti aukcionus 4.6. Užduotis - Sukurti aukcioną 4.7. Užduotis - Pateikti statymą 4.8. Užduotis - Koreguoti aukcioną 4.9. Užduotis - Priimti statymą 4.10. Užduotis - Įvertinti pardavėją 4.11. Užduotis - Peržiūrėti narius 4.12. Užduotis - Koreguoti aukcionus 4.13. Užduotis - Koreguoti aukcionus 4.14. Užduotis - Peržiūrėti taisykles 4.15. Užduotis - Papildyti sąskaitą	16 16 17 17 18 18 19 20 20 21 21 21 21 22
4.16.Reikalavimų - užduočių atsekamumo matrica	

ROBASTIŠKUMO ANALIZĖ	23
5.1. Registracija	23
5.2. Prisijungti	
5.3. Atsijungti	24
5.4. Pakeisti slaptažodį	24
5.5. Peržiūrėti aukcionus	24
5.6. Sukurti aukcioną	25
5.7. Pateikti statymą	25
5.8. Koreguoti aukcioną	26
5.9. Priimti statymą	26
5.10.Įvertinti pardavėją	26
5.11.Peržiūrėti narius	27
5.12.Koreguoti naudotojų sąrašą	27
5.13.Koreguoti aukcionus	28
5.14.Peržiūrėti taisykles	28
5.15.Papildyti sąskaitą	29
TECHNINĖ ARCHITEKTŪRA	30
ZULTATAI	33
RŽIŪROS METU RASTOS KLAIDOS	34
	5.1. Registracija 5.2. Prisijungti 5.3. Atsijungti 5.4. Pakeisti slaptažodį. 5.5. Peržiūrėti aukcionus 5.6. Sukurti aukcioną 5.7. Pateikti statymą 5.8. Koreguoti aukcioną 5.9. Priimti statymą 5.10.Įvertinti pardavėją 5.11.Peržiūrėti narius 5.12. Koreguoti naudotojų sąrašą 5.13. Koreguoti aukcionus 5.14. Peržiūrėti taisykles

## **ĮVADAS**

Internetinis aukcionas kuriamas siekiant išplėsti dalyvavimą aukcionuose nuotoliniu būdu. Tinklalapis suteikia galimybę klientams paprastai ir patogiai dalyvauti aukcionuose bet kuriuo paros metu. Dokumente pateikiamas pagrindinis programos funkcionalumas ir tam tikri ribojimai jos kūrimui. Pasitelkiant ICONIX metodą sudaromi užduočių scenarijai, apibrėžiamos pagrindinės kuriamos sistemos esybės, reikalavimai, atliekama robastiškumo analizė bei sudaromas struktūrinis dalykinės srities modelis. Šis dokumentas padeda toliau projektuoti ir nuspręsti, kaip sistema turėtų būti įgyvendinta.

#### Dalykinė sritis

Internetinis aukcionas.

#### Probleminė sritis

Internetinis aukcionas suteiktų galimybę greitai ir paprastai dalyvauti aukcionuose.

#### Darbo pagrindas

Dokumentas parengtas kaip Programų sistemų inžinerijos II dalies II laboratorinis darbas.

#### Darbo užduotys

- 1. Patikslinti funkcinius ir nefunkcinius reikalavimus.
- 2. Atlikti robastiškumo analizę.
- 3. Apibrėžti sistemos techninę architektūrą.

## 1. FUNKCINIAI REIKALAVIMAI

Šiame skyriuje pateikiami funkciniai reikalavimai – nagrinėjami scenarijai, ką sistema turi daryti, kaip elgtis vienu ar kitu atveju.

## 1.1. Internetinės svetainės langai

1 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Internetinės svetainės langai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Internetinės svetainės langai		
FR 1.1	Svetainės langai "Registracija", "Prisijungimas", "Pagrindinis pusla-	Būtina
	pis", "Taisyklės" turi būti matomi visiems naudotojams.	
FR 1.2	Svetainės langai "Mano profilis", "Prekės įkėlimas", "Prekės aukcio-	Būtina
	nas" turi būti matomi visiems prisijungusiems naudotojams.	
FR 1.3	Svetainės langai "Visi aukcionai", "Naudotojai" turi būti matomas	Būtina
	sistemos adminstratoriams.	

## 1.2. Registracija

2 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Registracija.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Registracija	
FR 2.1	Naudotojui suvedus visą reikiamą informaciją ir nuspaudus mygtuką	Būtina
	registruotis, jis turi būti priregistruojamas internetinėje sveitainėje.	
FR 2.2	Naudotojui nesuvedus informacijos į visus privalomus laukus jis ne-	Būtina
	turi būti priregistruojamas sistemoje bei registracijos puslapyje turi	
	būti išmetamas klaidos pranešimas, pranešantis, jog reikia užpildyti	
	visus privalomus laukus.	
FR 2.3	Registruojantis naudotojas turi įvesti internetinėje svetainėje dar ne-	Būtina
	priregistruotą el. pašto adresą.	

## 1.3. Prisijungimas

3 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Prisijungimas.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Prisijungimas	
FR 3.1	Naudotojui suvedus tinkamus prisijungimo duomenis jis turi būti pri-	Būtina
	jungiamas prie sistemos.	
FR 3.2	Naudotojui netinkamai įvedus prisijungimo duomenis jis neturi būti	Būtina
	prijungiamas prie sistemos bei turi būti išmetamas klaidos praneši-	
	mas.	
FR 3.3	Naudotojo bandymų prisijungti prie sistemos skaičius neturi būti ri-	Būtina
	bojamas.	

## 1.4. Atsijungimas

4 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Atsijungimas.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Atsijungimas	
FR 4.1	Naudotojas paspaudęs mygtuką atsijungti turi būti atjungiamas nuo	Būtina
	sistemos.	

## 1.5. Paskyros valdymas

5 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Paskyros valdymas.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Paskyros valdymas	
FR 5.1	Naudotojui paspaudus mygtuką "Mano profilis" turi būti matoma visa	Būtina
	žinoma informacija apie naudotoją.	
FR 5.2	Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį", įvedus tinka-	Pageidautina
	mą seną ir naują slaptažodžius bei paspaudus mygtuką "Patvirtinti"	
	slaptažodis turi būti pakeičiamas į naują.	
FR 5.3	Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį" ir įvedus netin-	Pageidautina
	kamą seną slaptažodį turi būti išvedamas klaidos pranešimas.	

## 1.6. Taisyklės

6 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Taisyklės

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Taisyklės	
FR 6.1	Taisyklės turi būti matomos puslapyje "Taisyklės".	Būtina
FR 6.2	Visas taisyklių sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.	Būtina
FR 6.3	Taisyklės turi būti matomos visiems sistemos naudotojams.	Būtina

## 1.7. Pagrindinis puslapis

7 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Pagrindinis puslapis

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Pagrindinis puslapis	
FR 7.1	Aktyvūs aukcionai turi būti matomi puslapyje "Pagrindinis puslapis".	Būtina
FR 7.2	Visas aktyvių aukcionų sąrašas turi būti pateikiamas viename pusla-	Pageidautina
	pyje.	
FR 7.3	Pagrindinis puslapis turi būti matomas visiems sistemos naudoto-	Būtina
	jams.	
FR 7.4	Prisijungusiam naudotojui paspaudus ant aktyvaus aukciono mygtu-	Būtina
	ko "Daugiau informacijos" turi būti atidaromas puslapis "Prekės auk-	
	cionas".	

## 1.8. Prekės įkėlimas

8 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Prekės įkėlimas

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Prekės įkėlimas	
FR 8.1	Puslapis "Prekės įkėlimas" turi būti matomas visiems prijungusiems naudotojams.	Būtina
FR 8.2	Naudotojui suvedus visą reikiamą informaciją apie aukciono prekę bei paspaudus mygtuką "Patvirtinti" turi būti sukuriamas aukcionas.	Būtina
FR 8.3	Naudotojui nesuvedus informacijos į visus privalomus laukus aukcionas neturi būti sukuriamas bei prekės įkėlimo puslapyje turi būti išmetamas klaidos pranešimas, pranešantis, jog reikia užpildyti visus privalomus laukus.	Būtina

## 1.9. Prekės aukcionas

9 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Prekės aukcionas

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Prekės aukcionas	
FR 9.1	Puslapis "Prekės aukcionas" turi būti matomas visiems prisijungu-	Būtina
	siems naudotojams.	
FR 9.2	Puslapyje "Prekės aukcionas" aukcionas yra aktyvus tokį laikotarpį,	Būtina
	kokį nurodė naudotojas sukūręs aukcioną.	
FR 9.3	Jei aukciono statusas yra "Aktyvus" naudotojai gali siūlyti savo kai-	Būtina
	nas jas įvedus į kainos laukelį ir paspaudus mygtuką "Patvirtinti".	
FR 9.4	Naudotojo siūloma kaina negali būti mažesnė už jau pasiūlytą kainą.	Būtina
	Jei naudotojas bando pasiūlyti mažesnę kainą, turi būti išmetamas	
	klaidos pranešimas, jog kaina yra per maža.	
FR 9.5	Praėjus naudotojo nurodytam aukciono laikotarpiui jo statusas turi	Būtina
	automatiškai pasikeisti į "Pasibaigęs", puslapyje "Prekės aukcionas"	
	turi būti parašytas aukciono laimėtojas, o kainos siūlymo laukelis ne-	
	beturi būti matomas.	

## 1.10. Visi aukcionai

10 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Visi aukcionai

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Visi aukcionai		
FR 10.1	Puslapis "Visi aukcionai" turi būti matomas tik sistemos administra-	Būtina	
	toriams.		
FR 10.2	Puslapyje "Visi aukcionai" turi būti matomas visų aktyvių ir pasibai-	Būtina	
	gusių aukcionų sąrašas.		
FR 10.3	Visas aukcionų sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.	Pageidautina	
FR 10.4	Puslapyje administratorius turi turėti galimybę ištrinti aukcioną.	Būtina	

# 1.11. Naudotojai

11 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Naudotojai

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Naudotojai		
FR 11.1	Puslapis "Naudotojai" turi būti matomas tik sistemos administrato-	Būtina	
	riams.		
FR 11.2	Puslapyje "Naudotojai" turi būti matomas visų naudotojų sąrašas.	Būtina	
FR 11.3	Visas naudotojų sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.	Būtina	
FR 11.4	Puslapyje administratorius turi turėti galimybę užblokuoti naudotoją.	Pageidautina	

## 1.12. Sąskaita

## 12 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Sąskaita

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Sąskaita	
FR 11.1	Kiekvienas prisiregistravęs sistemos naudotojas turi turėti savo są-	Būtina
	skaitą.	
FR 11.2	Naudotojo sąskaitos likutis turi būti matomas puslapyje "Mano pro-	Būtina
	filis".	
FR 11.3	Kiekvienas prisiregistravęs sistemos naudotojas turi turėti galimybę	Būtina
	papildyti savo sąskaitą.	
FR 11.4	Naudotojas dalyvaudamas aukcione negali statyti didesnės pinigų su-	Būtina
	mos, negu turi savo sąskaitoje.	

## 2. NEFUNKCINIAI REIKALAVIMAI

Šiame skyriuje pateikiami nefunkciniai reikalavimai - aprašoma, kaip sistema turi veikti ir kaip ji turi būti kuriama.

## 2.1. Programinės įrangos bei techniniai reikalavimai

13 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Programinės įrangos ir techniniai reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Programinės įrangos ir techniniai reikalvimai	
NFR 1.1	Naudojama MySQL duomenų bazių valdymo sistema.	Būtina
NFR 1.2	Duomenų bazėje saugoma informacija apie registruotus vartotojus,	Būtina
	prekes.	

## 2.2. Programavimo kalbos reikalavimai

14 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Programavimo kalbos reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Programavimo kalbos reikalvimai		
NFR 2.1	Programa kuriama Javascript programavimo kalba.	Būtina

## 2.3. Programavimo aplinkos reikalavimai

15 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Programavimo aplinkos reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Programavimo aplinkos reikalvimai		
NFR 3.1	Programa kuriama Webstorm programavimo aplinkoje.	Pageidautina
NFR 3.2	Kodo saugojimui ir dalinimuisi naudojama privati Github repositori-	Būtina
	ja.	

## 2.4. Vaizdavimo tikslumo reikalavimai

16 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Vaizdavimo tikslumo reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Vaizdavimo tikslumo reikalvimai	
NFR 4.1	Prekės antraštė, pavadinimas - iki 20 simbolių.	Būtina
NFR 4.2	Prekės kaina - centų tikslumu	Būtina
NFR 4.3	Prekės paveikslėlis - PNG arba JPG formatu.	Būtina
NFR 4.4	Prekės paveikslėlio failo dydis - ne daugiau 4MB.	Būtina
NFR 4.5	Prekės aprašas - ne daugiau 500 simbolių.	Būtina
NFR 4.6	Aukciono dienos pasirinkimas - 1 diena, 3 dienos, savaitė.	Būtina
NFR 4.7	Laiko formatas - HH:MM:SS, kur HH - valandos, MM - minutės, SS	Būtina
	- sekundės	
NFR 4.8	Datos formatas - YYYY:MM:DD, kur YYYY - metai, MM - mėnuo,	Būtina
	DD - diena	

#### 2.5. Našumo reikalavimai

17 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Našumo reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Našumo reikalvimai		
NFR 5.1		Pageidautina
	džių	

# 2.6. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai

18 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Aptarnavimo ir priežiūros reikalvimai	
NFR 6.1	Atnaujinimai privalo būti įdiegti per dvi savaites nuo sėkmingo pa-	Pageidautina
	tikrinimo STAGE versijoje.	
NFR 6.2	Pastebėtos ar vartotojų praneštos klaidos turi būti ištaisytos per 7 dar-	Pageidautina
	bo dienas.	
NFR 6.3	Vartotojai privalo galėti dalyvauti aukcionuose net ir atnaujinimų me-	Pageidautina
	tų.	

## 2.7. Sistemos supratimo reikalavimai

19 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Sistemos supratimo reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Sistemos supratimo reikalvimai	
NFR 7.1	Sistema privalo būti lietuvių kalba.	Būtina
NFR 7.2	Darbuotojai privalo būti apmokomi prieš pradedant administruoti	Pageidautina
	aukcioną.	

#### 2.8. Robastiškumo reikalavimai

20 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Robastiškumo reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Robastiškumo reikalvimai	
NFR 8.1	Įvykus sutrikimui, DB duomenų neprieštaringumą turi užtikrinti	Pageidautina
	naudojama duomenų bazių valdymo sistema.	
NFR 8.2	Jei dėl planuojamo atnaujinimo reikės trumpam sustabdyti sistemos	Pageidautina
	veiklą, naudotojai turi būti iš anksto įspėti ne mažiau nei prieš 24 val.	
NFR 8.3	Į naudotojo laiškus su pastebėjimais ir skundais atsakyti reikia per 3	Pageidautina
	darbo dienas.	

## 2.9. Tiražuojamumo reikalavimai

21 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Tiražuojamumo reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Tiražuojamumo reikalvimai	
NFR 9.1	Sistema netiražuojama ir kuriama tik užsakovui.	Būtina
NFR 9.2	Užsakovas neturi teisės platinti programų sistemą.	Butina

#### 2.10. Apsaugos reikalavimai

22 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Apsaugos reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Apsaugos reikalvimai	
NFR 10.1	Identifikacija vykdoma prisijungiant prie sistemos.	Būtina
NFR 10.2	Automatinis atjungimas iš sistemos įvykdomas po 45 minučių neak-	Pageidautina
	tyvumo.	
NFR 10.3	Atsarginės DB kopijos daromos ne rečiau nei kas savaitę.	Pageidautina

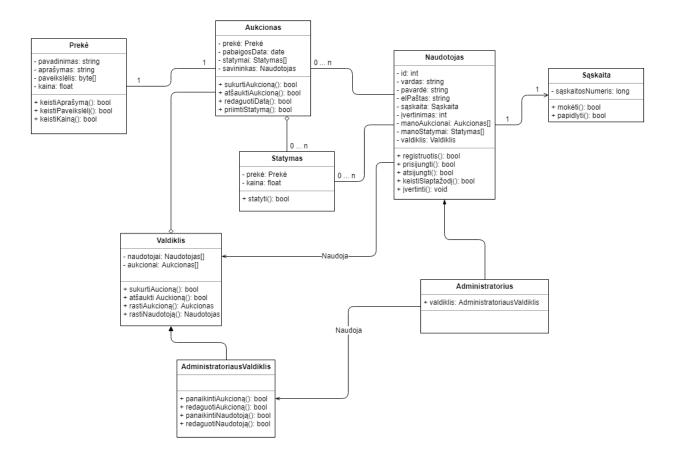
## 2.11. Juridiniai reikalavimai

#### 23 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Juridiniai reikalavimai

Kodas	Reikalavimas								
Juridiniai reikalvimai									
NFR 11.1	Duomenų saugojimas negali pažeisti asmens duomenų teisinės ap-	Būtina							
	saugos įstatymo.								
NFR 11.2	Kuriant sistemą projekto komanda turi nesinaudoti nelegalia progra-	Būtina							
	mine įranga.								
NFR 11.3	Internetinėje svetainėje turi būti galimybė peržiūrėti naudojimosi są-	Būtina							
	lygas.								

## 3. STRUKTŪRINIS DALYKINĖS SRITIES MODELIS

Šiame skyriuje pateikiamas struktūrinis nagrinėjamos dalykinės srities modelis. Modelis pateikiamas UML klasių diagrama kartu su žodynu - sąrašu esybių su jų aprašymais.



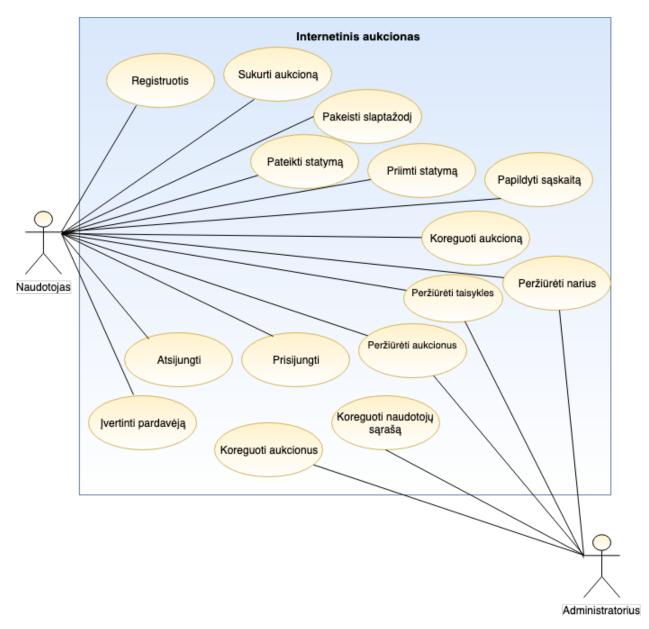
1 pav. Struktūrinis dalykinės srities modelis

#### Esybių sąrašas:

- 1. Naudotojas esybė, atsakinga už naudotojo duomenų saugojimą, jo valdymą.
- 2. Administratorius naudotojo funkcionalumą išplečianti esybė, suteikianti galimybę atlikti administratoriaus operacijas.
- 3. Sąskaita kiekvienam naudotojui priklausanti esybė, sauganti informaciją apie naudotojo sąskaitą bei atliekanti mokėjimo operacijas sistemoje.
- 4. Valdiklis esybė, atsakinga už visos aukciono sistemos valdymą bei duomenų saugojimą.
- 5. Administratoriaus Valdiklis išplėstinė valdiklio esybė, papildyta administratoriui reikalingu funkcionalumu.
- 6. Aukcionas esybė, atsakinga už aukciono informacijos saugojimą bei jo valdymą.
- 7. Statymas esybė, aprašanti bei sauganti informaciją apie atliktą statymą.
- 8. Prekė esybė, apibūdinanti bei sauganti informaciją apie aukcione parduodamą prekę.

## 4. UŽDUOTYS

Šioje dokumento dalyje yra pateikiamos sistemos atliekamos užduotys (2 pav.) Pateikiamas pagrindinis scenarijus ir alternatyvūs.



2 pav. Sistemoje atliekamos užduotys

## 4.1. Užduotis - Registruotis

Skyriuje pateikiamas užduoties registruotis aprašymas.

Užduotis: Registruotis

**Scenarijus:** Naudotojas prisijungimo lange paspaudžia mygtuką registruotis. Sistema atidaro registracijos langą. Naudotojas suveda prisijungimo vardą, slaptažodį, pakartotinai slaptažodį, el. paštą (visi laukai privalomi), spaudžia registruotis. Sistema patikrina įvestus duomenis ir pateikia pranešimą apie sėkmingą registraciją.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei naudotojas neįvedė bent vieno iš privalomų laukų, sistema išmeta pranešimą, jog privaloma užpildyti visus laukus.
- 2. Jei naudotojo įvestas el. pašto adresas jau egzistuoja sistemoje, pastaroji išmeta pranešimą apie jau egzistuojantį el. pašto adresą.
- 3. Jei naudotojo įvestas prisijungimo vardas jau egzistuoja sistemoje, pastaroji išmeta pranešimą apie jau egzistuojantį sistemos naudotoja su tokiu prisijungimo vardu.
- 4. Jei naudotojo įvestas slaptažodis ir pakartotinas slaptažodis nesutampa, sistema išmeta pranešimą apie nesutampančius įvestus slaptažodžius.
- 5. Jei naudotojas neužbaigęs registracijos paspaudžia atšaukti, sistema neišsaugo duomenų ir grąžina naudotoją į prisijungimo langą.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 2]

## 4.2. Užduotis - Prisijungti

Skyriuje pateikiamas užduoties prisijungti aprašymas.

Užduotis: Prisijungti

**Scenarijus:** Naudotojas prisijungimo lange suveda prisijungimo vardą ir slaptažodį spaudžia prisijungti. Sistema patikrina ar prisijungimo duomenys teisingi ir nukreipia naudotoją į pagrindinį puslapį.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei naudotojas neįvedė bent vieno iš privalomų laukų, sistema išmeta pranešimą, jog privaloma užpildyti visus laukus.
- 2. Jei naudotojo įvestas prisijungimo vardas arba slaptažodis nesutampa su duomenimis sistemoje, pastaroji išmeta pranešimą apie klaidingai suvestus duomenis.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 3]

## 4.3. Užduotis - Atsijungti

Skyriuje pateikiamas užduoties atsijungti aprašymas.

Užduotis: Atsijungti

**Scenarijus:** Prisijungęs naudotojas paspaudžia mygtuką atsijungti, sistema atjungia naudotoją, išmeta pranešimą apie sėkmingą atsijungimą, bei atidaro prisijungimo langą.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei naudotojas išjungė sistemą neatsijungęs, sistema atjungia vartotoją automatiškai.
- 2. Jei naudotojo atjungti nepavyko, sistema išmeta pranešima, jog atjungti naudotojo nepavyko.

#### Nuoroda į reikalavimą: [FR 4]

#### 4.4. Užduotis - Pakeisti slaptažodį

Skyriuje pateikiamas užduoties pakeisti slaptažodį aprašymas.

Užduotis: Pakeisti slaptažodį

**Scenarijus:** Prisijungęs naudotojas paspaudžia mygtuką redaguoti savo duomenis, sistema atidaro naudotojo profilį, šiame lange naudotojas spaudžia keisti slaptažodį. Sistema atidaro slaptažodžio keitimo formą. Naudotojas suveda savo seną slaptažodį, naują slaptažodį, bei pastarąjį pakartoja. Sistema patikrina duomenis ir išmeta pranešimą apie sėkmingai pakeistą slaptažodį.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei naudotojo įvestas senas slaptažodis neatitinka, arba įvesti nauji slaptažodžiai nesutampa, sistema išmeta klaidos pranešimą apie klaidingai suvestus duomenis.
- 2. Jei naudotojo slaptažodžio nepavyko pakeisti, sistema išmeta pranešimą, jog slaptažodžio pakeisti nepavyko.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 5]

#### 4.5. Užduotis - Peržiūrėti aukcionus

Skyriuje pateikiamas užduoties peržiūrėti aukcionus aprašymas.

Užduotis: Peržiūrėti aukcionus

**Scenarijus:** Kiekvienas sistemos naudotojas pagrindiniame puslapyje mato visus aktyvius aukcionus išrykiuotus pagal didėjantį aukciono likusį laiką. Sistemos administratorius mato ne tik aktyvius, bet ir pasibaigusius aukcionus. Prisijungęs naudotojas mato mygtuką "daugiau informacijos".

#### Alternatyvūs scenarijai:

1. Jei sistemoje nėra nei vieno aktyvaus aukciono, pagrindiniame puslapyje skelbiamas pranešimas, jog aktyvių aukcionių šiuo metu nėra.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 7], [FR10]

#### 4.6. Užduotis - Sukurti aukciona

Skyriuje pateikiamas užduoties sukurti aukcioną aprašymas.

Užduotis: Sukurti aukciona

**Scenarijus:** Prisijungęs naudotojas spaudžia mygtuką prekės įkėlimas. Sistema atidaro prekės įkėlimo/aukciono sukūrimo formą. Naudotojas suveda duomenis apie prekę: pavadinimą, aprašymą, pradinę sumą, aukciono trukmę, įkelia nuotraukas. Suvedęs visus duomenis naudotojas spaudžia patvirtinti. Sistema patikrina duomenis, išmeta pranešimą apie aukciono sukūrimą ir atidaro sukurtą aukcioną.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei naudotojas neužpildė kažkurio lauko sistema išmeta klaidos pranešimą su prašymu užpildyti visus laukus.
- 2. Jei naudotojas uždarė langą arba paspaudė atšaukti, jokie įvesti duomenys neišsaugojami, naudotojas grąžinamas į pagrindinį puslapį.

3. Jei nepavyko atnaujinti aukciono sistema išmeta klaidos pranešimą, jog nepavyko sukurti aukciono, bei grąžina naudotoją į pagrindinį puslapį.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 8]

#### 4.7. Užduotis - Pateikti statymą

Skyriuje pateikiamas užduoties pateikti statymą aprašymas.

Užduotis: Pateikti statymą

**Scenarijus:** Prisijungęs naudotojas pasirinkęs norimą aktyvų aukcioną spaudžia statyti. Sistema atidaro kainos laukelį. Naudotojas suveda norimą sumą, kuri yra ne didesnė nei jo turimų pinigų suma sąskaitoje ir nemažesnė, nei paskutinis statymas, ir spaudžia patvirtinti. Sistema patikrina duomenis ir išmeta pranešimą apie sėkmingai pateiktą statymą.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei naudotojo įvesta kaina yra didesnė, nei jo turimi pinigai sąskaitoje, sistema išmeta pranešimą, jog įvesta suma yra didesnė, nei jo turimų pinigų suma.
- 2. Jei naudotojo įvesta kaina yra mažesnė, nei kito naudotojo pasiūlyta arba mažesnė nei pradinė kaina, sistema išmeta pranešimą, jog pasiūlyta kaina yra mažesnė, nei jau esanti prekės kaina.
- 3. Jei kainos laukelis nebuvo užpildytas, sistema išmeta pranešimą, jog privaloma užpildyti visus laukus.
- 4. Jei statymo nepavyko užregistruoti, išmetamas klaidos pranešimas, jog įvyko klaida ir statymas nebuvo užfiksuotas.

Nuoroda i reikalavima: [FR 9]

## 4.8. Užduotis - Koreguoti aukcioną

Skyriuje pateikiamas užduoties koreguoti aukcioną aprašymas.

Užduotis: Koreguoti aukcioną

**Scenarijus:** Prisijungęs naudotojas atsidaro savo profilį, kur gali matyti visus tik jo paties sukurtus aukcionus, pasirenka aukcioną, kurį nori koreguoti, spaudžia mygtuką redaguoti. Atidaromas aukciono langas. Naudotojas gali pakeisti pavadinimą, aprašymą, pradinę kainą, jei dar nėra įvykdytų statymų šiame aukcione, pridėti arba pakeisti nuotraukas. Pakeitęs norimus laukus naudotojas spaudžia patvirtinti. Sistema patikrina duomenis ir informuoja apie sėkmingai atnaujintą aukcioną, grąžina naudotoją į jo profilį.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei naudotojas neužpildė kažkurio lauko sistema išmeta klaidos pranešimą su prašymu užpildyti visus laukus.
- 2. Jei nepavyko atnaujinti aukciono sistema išmeta klaidos pranešimą, jog nepavyko atnaujinti aukciono, bei grąžina naudotoją į jo profilio puslapį.
- 3. Jei naudotojas uždarė langą arba paspaudė atšaukti, jokie įvesti duomenys neišsaugojami, naudotojas grąžinamas į jo profilio puslapį.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 9]

## 4.9. Užduotis - Priimti statymą

Skyriuje pateikiamas užduoties priimti statymą aprašymas.

Užduotis: Priimti statymą

**Scenarijus:** Pasibaigus aukciono laikui naudotojui atsiunčiamas pranešimas su didžiausio statymo verte bei stačiusiojo duomenimis. Naudotojas spaudžia peržiūrėti. Sistema atidaro aukciono puslapį su visa informacija, vartotojas spaudžia patvirtinti kaip pasibaigusį.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei pasibaigus aukcionui, prekė nebuvo nupirkta, sistema atsiunčia pranešimą su siūlymu atnaujinti aukcioną.
- 2. Jei naudotojas nepatvirtino aukciono sėkmingos pabaigos, sistema apriboją naudotojo veiksmus, kol aukcionas nebus patvirtintas kaip pabaigtas.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 9]

## 4.10. Užduotis - Įvertinti pardavėją

Skyriuje pateikiamas užduoties įvertinti pardavėją statymą aprašymas.

Užduotis: Įvertinti pardavėją

**Scenarijus:** Sėkmingai pasibaigus aukcionui, gavus prekę, laimėjęs aukcioną naudotojas savo profilyje spaudžia patvirtinti, jog gavo prekę. Sistema išmeta pardavėjo įvertinimo formą, kurioje naudotojas užpildo pateiktus laukus apie prekės būklę, pardavėjo komunikaciją, spaudžia patvirtinti. Sistema patikrina duomenis ir pateikia pranešimą apie sėkmingai užregistruotus duomenis.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei naudotojas neužpildė kažkurio lauko sistema išmeta klaidos pranešimą su prašymu užpildyti visus laukus.
- 2. Jei naudotojas uždarė langą arba paspaudė atšaukti, jokie įvesti duomenys neišsaugojami, naudotojas grąžinamas į jo profilio puslapį.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 9]

#### 4.11. Užduotis - Peržiūrėti narius

Skyriuje pateikiamas užduoties peržiūrėti narius aprašymas.

Užduotis: Peržiūrėti narius

**Scenarijus:** Prisijungęs naudotojas, pasirinkęs bet kurį aukcioną, paspaudžia mygtuką peržiūrėti pardavėją. Sistema atidaro pardavėjo profilį. Sistemos administratorius pasirenka punktą peržiūrėti narius. Sistema atidaro visą narių sąrašą. Administratorius pasirenka dominantį narį ir spaudžia mygtuką daugiau informacijos. Sistema atidaro naudotojo profilį.

#### Alternatyvūs scenarijai:

1. Jei sistemai nepavyko parodyti kito nario profilio, sistema išmeta klaidos pranešimą ir grąžina naudotoją į pagrindinį puslapį.

Nuoroda i reikalavima: [FR 11]

## 4.12. Užduotis - Koreguoti naudotojų sąrašą

Skyriuje pateikiamas užduoties koreguoti naudotojų sąrašą aprašymas.

Užduotis: Koreguoti naudotojų sąrašą

Scenarijus: Sistemos administratorius pasirenka punktą peržiūrėti narius. Sistema atidaro visą narių sąrašą. Administratorius pasirenka dominantį narį ir spaudžia mygtuką daugiau informacijos. Sistema atidaro naudotojo profilį. Administratorius pasirenka - pašalinti narį arba užblokuoti narį. Sistema išmeta informacijos langą, su priežastimis, administratorius pasirenka priežastį ir spaudžia patvirtinti. Sistema pateikia pranešimą apie sėkmingą naudotojo pašalinimą/užblokavimą, jei naudotojas pašalinamas - visi aktyvūs aukcionai tampa nebeaktyviais, jei naudotojas užblokuojamas, jo aukcionai yra užšaldomi tokiam laikui, kuriam yra užblokuojamas naudotojas. Visi tokio naudotojo statymai atimami, t.y. grąžinamas aukščiausias kito naudotojo statymas.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei sistemai nepavyko pašalinti naudotojo arba jo užblokuoti, sistema išmeta klaidos pranešimą ir grąžina administratorių į narių sąrašą.
- 2. Jei administratorius nepasirinko priežasties ir/arba laiko, sistema išmeta pranešimą apie privalomus užpildyti laukus.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 11]

#### 4.13. Užduotis - Koreguoti aukcionus

Skyriuje pateikiamas užduoties koreguoti aukcionus aprašymas.

Užduotis: Koreguoti aukcionus

**Scenarijus:** Prisijungusiam sistemos administratoriui pateikiamas visų aukcionų sąrašas. Administratorius pasirenka dominantį aukcioną. Sistema atidaro visą informaciją apie aukcioną. Administratorius spaudžia mygtuką pašalinti arba užšaldyti, sistema atidaro papildomą langą su priežastimis ir laiko pasirinkimu (jei užšaldomas). Administratorius užpildo laukus ir spaudžia patvirtinti. Sistema išmeta pranešimą apie sėkmingai užšaldytą/panaikintą aukcioną.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei sistemai nepavyko pašalinti aukciono arba jo užšaldyti, sistema išmeta klaidos pranešimą ir grąžina administratorių į aukcionų sąrašą.
- 2. Jei administratorius nepasirinko priežasties ir/arba laiko, sistema išmeta pranešimą apie privalomus užpildyti laukus.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 10]

## 4.14. Užduotis - Peržiūrėti taisykles

Skyriuje pateikiamas užduoties peržiūrėti taisykles aprašymas.

**Užduotis:** Peržiūrėti taisykles

Scenarijus: Prisijungęs naudotojas paspaudžia taisyklės. Sistema atidaro taisyklių langą.

Alternatyvūs scenarijai:

1. Jei sistemai nepavyko atidaryti taisyklių lango, sistema išmeta klaidos pranešimą ir grąžina naudotoją į pagrindinį puslapį.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 6]

#### 4.15. Užduotis - Papildyti sąskaitą

Skyriuje pateikiamas užduoties papildyti sąskaitą aprašymas.

Užduotis: Papildyti sąskaitą

**Scenarijus:** Prisijungęs naudotojas savo profilyje pasirenka papildyti sąskaitą. Sistema atidaro papildymo langą. Naudotojas užpildo reikiamus duomenis, spaudžia patvirtinti. Sistema praneša apie sėkmingai papildytą sąskaitą.

#### Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei naudotojas neužpildė kažkurio privalomo lauko, sistema išmeta klaidos pranešimą su prašymu užpildyti visus laukus.
- 2. Jei sistemai nepavyko papildyti sąskaitos, sistema išmeta klaidos pranešimą ir grąžina naudotoją į jo profilį.

Nuoroda į reikalavimą: [FR 12]

#### 4.16. Reikalavimų - užduočių atsekamumo matrica

Skyriuje pateikiama reikalavimų - užduočių atsekamumo matrica. Parodoma, kokios užduotys dalyvauja funkcinių reikalavimų įgyvendinime.

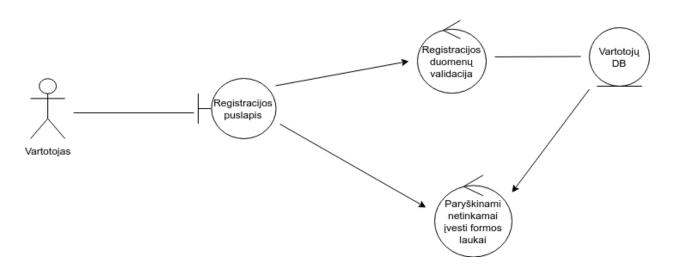
	Užd.	U.1	U.2	U.3	U.4	U.5	U.6	U.7	U.8	U.9	U.10	U.11	U.12	U.13	U.14	U.15
Reik.		1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
FR.1																
FR.2	1	0														
FR.3	1		0													
FR.4	1			0												
FR.5	1				0											
FR.6	1														0	
FR.7	1					0										
FR.8	1						0									
FR.9	4							0	0	0	0					
FR.10	2					0								0		
FR.11	2											0	0			
FR.12	1															0

3 pav. Reikalavimų - užduočių atsekamumo matrica

## 5. Robastiškumo analizė

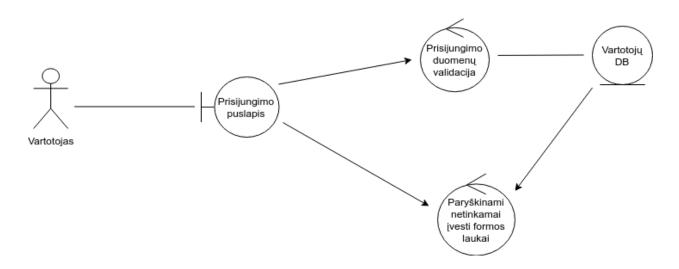
Šioje dokumentoje dalyje yra pateikiami robastiškumo analizės diagramos kiekvienai aprašytai užduočiai.

## 5.1. Registracija



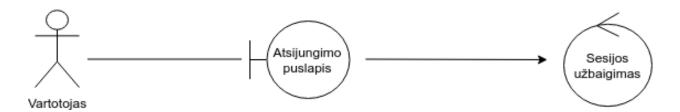
4 pav. Registracijos puslapio robastiškumo diagrama

## 5.2. Prisijungti



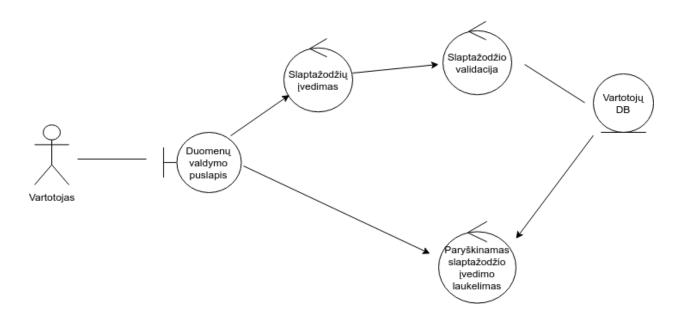
5 pav. Prisijungimo puslapio robastiškumo diagrama

## 5.3. Atsijungti



6 pav. Atsijungimo robastiškumo diagrama

## 5.4. Pakeisti slaptažodį



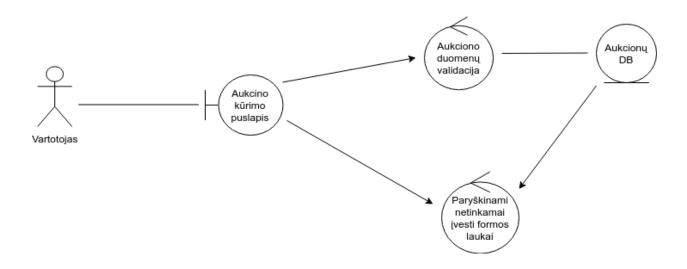
7 pav. Slaptažodžio keitimo robastiškumo diagrama

#### 5.5. Peržiūrėti aukcionus



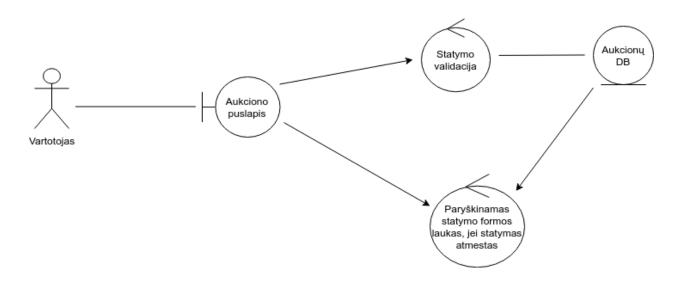
8 pav. Aukcionų peržiūrėjimo robastiškumo diagrama

## 5.6. Sukurti aukcioną



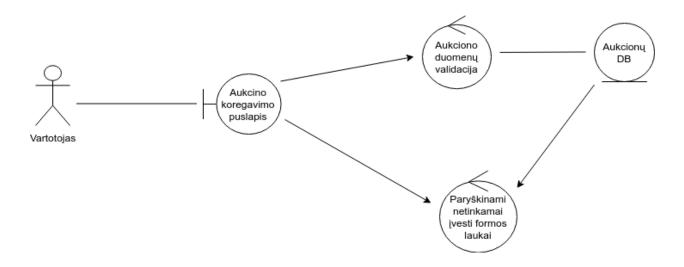
9 pav. Aukciono sukūrimo robastiškumo diagrama

## 5.7. Pateikti statymą



10 pav. Statymo pateikimo robastiškumo diagrama

## 5.8. Koreguoti aukcioną



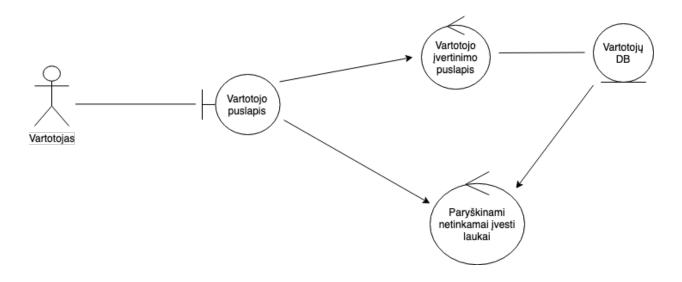
11 pav. Aukciono koregavimo robastiškumo diagrama

#### 5.9. Priimti statymą



12 pav. Aukciono užbaigimo patvirtinimo robastiškumo diagrama

## 5.10. Įvertinti pardavėją



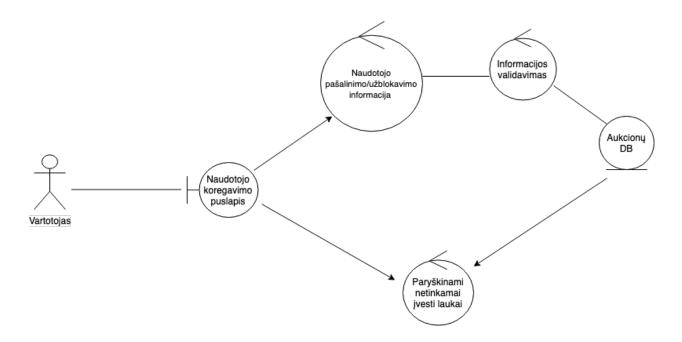
13 pav. Pardavėjo įvertinimo robastiškumo diagrama

## 5.11. Peržiūrėti narius



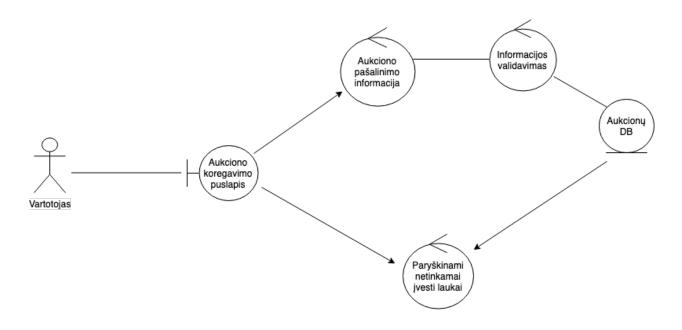
14 pav. Narių peržiūrėjimo robastiškumo diagrama

## 5.12. Koreguoti naudotojų sąrašą



15 pav. Naudotojų sąrašo koregavimo robastiškumo diagrama

## 5.13. Koreguoti aukcionus



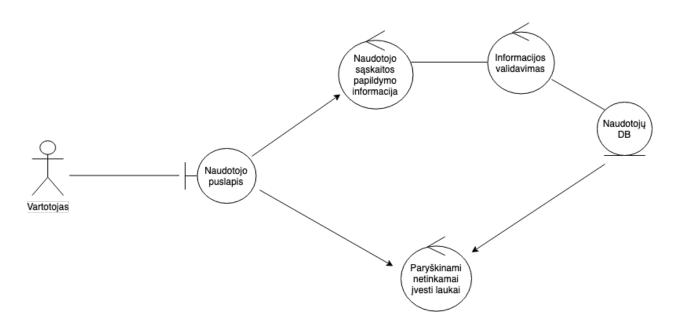
16 pav. Aukciono koregavimo robastiškumo diagrama

## 5.14. Peržiūrėti taisykles



17 pav. Taisyklių peržiūrėjimo robastiškumo diagrama

# 5.15. Papildyti sąskaitą



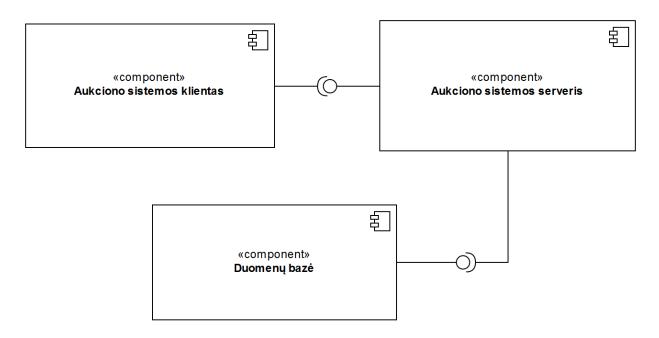
18 pav. Sąskaitos papildymo robastiškumo diagrama

## 6. TECHNINĖ ARCHITEKTŪRA

Šiame skyriuje pateikiama techninė sistemos architektūra. Apžvelgiamas komponentų išsidėstymas, jų pasiskirstymas vykdymo aplinkose.

#### 6.1. Išoriniai komponentai

Apžvelgiama išorinių sistemos komponentų sąveika.

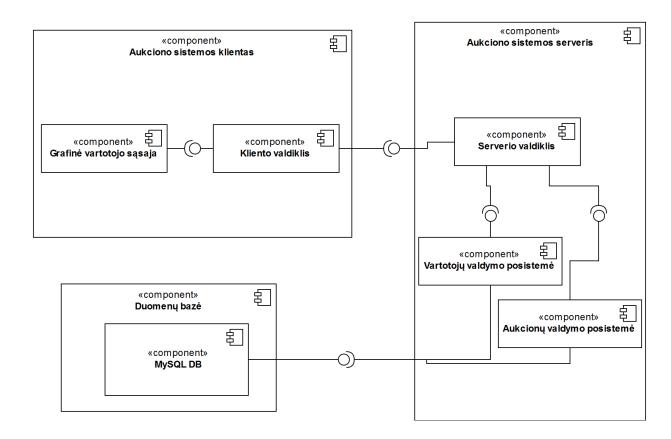


19 pav. Išorinių sistemos komponentų UML diagrama

Sistema sudaryta iš trijų išorinių komponentų. Vartotojai per aukciono sistemos klientą gali komunikuoti su aukciono sistemos serveriu. Kuris yra atsakingas už informacijos saugojimą bei manipuliavimą ja. Šiuo tikslu serveris komunikuoja su duomenų baze.

## 6.2. Vidiniai komponentai

Apžvelgiama vidinių sistemos komponentų sąveika.



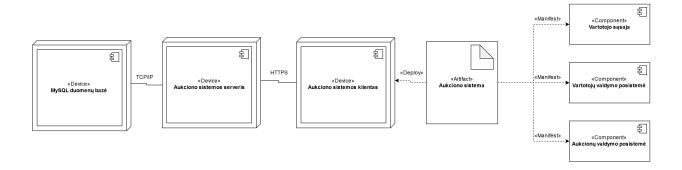
20 pav. Vidinių sistemos komponentų UML diagrama

Vidinių sistemos komponentų diagramoje galime matyti detalesnį sistemos vaizdą. Aukciono sistemos klientas turi du kertinius komponentus - grafinę vartojo sąsają bei kliento valdiklį. Grafinė vartotojo sąsaja atsakinga už komunikaciją su sistemos vartotoju bei šios informacijos perdavimą kliento valdikliui, kuris yra atsakingas už tolimesnę komunikaciją su aukciono sistemos serveriu.

Aukciono sistemos serveris sudarytas iš trijų kertinių komponentų - serverio valdiklio, vartotojų valdymo posistemės bei aukcionų valdymo posistemės. Serverio valdiklis yra atsakingas už komunikaciją su aukciono sistemos klientais bei kontroliuoja serverio posistemių darbą. Vartotojų valdymo posistemė yra atsakinga už vartotojų informacijos valdymą. Šiam tikslui yra komunikuojama išoriniu duomenų bazės komponentu. Aukcionų valdymo posistemė yra atsakinga už aukcionų informacijos valdymą bei komunikaciją su išorine duomenų baze.

#### 6.3. Komponentų išsidėstymas tinkle

Apžvelgiami tinkle išsidėstę sistemos komponentai.



21 pav. Sistemos komponentų išsidėstymo tinkle UML diagrama

Aukciono sistemos duomenys yra saugojami MySQL duomenų bazėje. Šie duomenys TC-P/IP protokolu yra pasiekiami aukciono sistemos serveriui. Aukciono sistemos klientai gali komunikuoti su serveriu pasitelkiant HTTPS protokolą. Vartotojas savo įrenginyje aukcionų sistemą gali pasiekti per internetinį tinklapį. Šis internetinis tinklapis per grafinę vartotojo sąsają įgalina vartotoją komunikuoti su vartotojų valdymo bei aukcionų valdymo posistemėmis.

## **REZULTATAI**

Sistema išanalizuota taikant ICONIX metodą. Pateikti funkciniai ir nefunkciniai reikalavimai, apibrėžtas struktūrinis dalykinės srities modelis. Taip pat aprašytos sistemoje atliekamos užduotys, išanalizuoti pagrindiniai ir alternatyvūs užduočių scenarijai. Atlikta užduočių robastiškumo analizė bei apibrėžta sistemos techninė architektūra.

# PERŽIŪROS METU RASTOS KLAIDOS

- 1. Perrašyti funkciniai reikalavimai.
- 2. Sustrūkturizuoti nefunkciniai reikalavimai
- 3. Pakeisti šie NFR: NFR17, NFR18, NFR23, NFR25
- 4. Projektui atlikta robastiškumo analizė